

Articulen ende Condi-

rien ghesloten int ouerghen van de stadt van
Oppenheim/aen zijn Excellencie den Marquis
Spinola.

Met noch den Nombze van' graen ende Provisie
dat in de stadt gebonden is.

Overghesedt wt den Hooch. Duytsche in onse
Nederlantsche sprake.

Is eerst Gedruckt den 11. October.

Anno 1620.

Thantwerpen/By Abraham verhoeben/op de
Lombærde Veste/inde gulde Sonne. 1620.
Met Gracie ende Privilegie.

© 002

Stettin

Die Stadt Stettin ist eine der größten Städte in Pommern.

Die Stadt Stettin ist eine der größten Städte in Pommern.

Die Stadt Stettin ist eine der größten Städte in Pommern.

Die Stadt Stettin ist eine der größten Städte in Pommern.

1600

Met tydinghe vvt Oppenheim
vanden 18. September.

Alsoo den vpant alhier sterck beschant was
ligghende ende vermoeden hebbende dat sijn
Exc. den Marquis Spinola marcheerde
naer Woerung/ is metter haest op ghetrocken meyn-
nende de passagie ons af te snijden/maer hebben ons
een schoon voordeel gelaten om de stercke stadt Op-
penheim te ouerweldighen/ d'welck den Marquis
volbracht heeft sonder dat de selue eenen scheut heeft
doen verwachten / hoe wel de voorschreuen stadt
sterck beschant was met hare Trencheen rontom-
me/de welke Trencheen ghemaect waren van der
Protestanten volck/ende waren heel fraep gemaect
wel in haere proportie ende heel nette.

Daer waeren binnen de stadt acht hondert Mus-

0 0 0. 2. quest.

4
quetriers/die wt ghetrocken sijn sonder Wapenen.

Ten eersten / nochtans met belooft ende Eedt
verplicht / dat sy inder eeuwichheit niet en sullen diest
nemen teghen de Keyserlijke Majesteit / ofte den
Catholicken Coninck van Spagnien.

Men heeft hier in de stadt ghevonden 8000. Mal-
ders graen / d'welck is 16. duysent veertelen naer de-
se rekeninghe te gissen. Ende men venter 1500.
Malders meel / veel Gheldts ende andere Ammor-
nitie van Oorloghe / met veel kostelijke Wijnen /
want de Protestanten daer hun Magasin ghemaect
hadden / tot provisie van hunnen Legher.

In de Trenchen van Oppenheim de welke de
Legher der Spanen hadde verlaten stonden noch
meer als hondert Tenten ghespannen / de welke de
Marquis alles ghekreghen heeft.

Den vbandt heeft hem verrocken naer Worms.

Den Marquis Spinola dede by Oppenheim
wederom een Brugge maecten op den Rhijn / ende
is hier groote Apparentie / dat alle saecken hier wel
hoorts sullen een gheluckich eynde hebben.

Den Prince d'Espino is ghevanghen door een
ongheluck comende wt zijn Quartier naer de Place
d'Armes / ende vooz wt rijdende vooz zijn Compa-
gnie is ghevallen in de laghe der vbanden / de welke
in de Wijgaerden verborghen laghen / ende heeft vā
de

de zijne verlozen eenighe mannen/ende daer teghen
van den vpant ouer de 30. doot gheslaghen. Sijn
peert viel ende den Toom was desghelijcken gebo-
ken. Sijn Cornette verlozen zijnde is weder ghe-
nomen van een van de onse die den anderen gedoodt
heeft ende is met de selue int quartier comen. Waer
ouer den Marquis prijsende de vromicheyt van die
Kuyter heeft hem ouer de hondert Philippen ghe-
schoncken/ende de eerste vacante Cornette belooft.

Hier was tijdinghe gecomen den 22. dat den seluen
Prince d'Espinoza ghelaxeert soude zijn/ende dat de
Gude Pals-Gravinne is gevlucht tot Hendelberch
naer Straes-borch om dat het daer ontrendt wat te
heet beghint te worden.

Den Marquis Spinola doet by Oppenheim ee
gheweldich Fort Kopael maecten/aen t'gheberchte
d'welcke men ertimeert Imprenabel te wesen.

De Protestanten hebben Garnisoen in Hendel-
berch ghelept. Den Marquis Spinola heeft ouer
de nieuwe Brugghe by Oppenheim veel Kuyters
doen passeren/ met ettelijcke dupsent voetknechten/
ende soo ghemarcheert naer de Bergh-strate/ al ofse
hy zijnen wech naer Hendelberch wilde nemē/maer
waer op dat ghedijen sal is noch onbekent/ de vreesse
is hier int Pals-Graven Landt seer onder t'volck
t'Gheboerte/ Jonckers/ Borghers/ Coopliden/
evlucht

6
e'vlucht al wech als sy de komyfte van de Marquis
vernemen.

Men verstaet dat Graef Hendrick van Nassou-
wen compt/met eenighe duysent Engghelschen waer
onder de sterfte seer is/men wilden wel datmen se sa-
ghen/ wy verwachtnse met goede devotie.

Tydinghe vvt Etfdorp.

Wy sullen mozghen mette gheheele Armade op-
bzeken ende eerghisteren zijnder eenige schepen met
chien stucken Geschet ende Munitionie gearriveert
die den Hertoch van Beperen alhier ghesonden heeft
om dat hy de selue niet wel ouer de Bergen en heeft
connen voeren/die sullen wy mede nemen als wy op-
bzeken/ende ons vueghen by den Beperischen Leger
daer teghens leyt den vpant in zijn out quartier wel
verschanst.

VVt VVeenen.

Item/ dat Bethlem Saboz met 25. duysent ma-
nen afcompt / maer dat hem te ghemoedt gaet den
Graeff van Bucquon met eenen frisschen Legher/
van alle oude soldaten/is wel te verchopen dat desen
besneden haluen Turck/en half Calvinist lichrelijck
in sijn boose Intente beledt sal worden / soo dooz de
kloeckheyt van s' Keijfers volck/als dooz sommige
dwijsende Hongheren die den Keijser hunnen heere
ghe

ghetrouw blijven/ende de Cosaque die tot het minste heroepeu van dese op de voet zijn sullen.

Hoe wel Bethlehem Gaboz aen zijne Keijserlijke Majesteijt eenen Courier ofte Post ghesonden/ende alnoch versocht heeft met hem te tracteren/soo en heeft nochtā s zijne Keijserlijke Majesteijt daer op niet willen noch connen resolveren.

Waerom vergrampt wesende den Bethlehem Gaboz/is opghetrocken met groote macht van volc tot hulpe vande Beemen.

Soo is tot Presburch opt Casteel het Garnisoen ghesterckt van s' Keijser's weghen/ende wt vrees vā ouervallen te worden so isser een schancke aende Donau neffens der stadt gemaect/daer teghens zijn en waendaghe snachts eenighe duysent mannen van des Keijser's volck derrewaerts ghemarcheert/daer by sal hem vueghen den Esterhasi/ Grave van Serin ende Budian/ met thien duysent mannen / ende den Heer Hans Preuner Souverneur vā Raab / die daer ouer Generael sal ghemaect worden.

I I N I S.

Imp:ini poterit Z. V. h. p. n.

1473

De Priuilegie van onse Ghenadighe Princen.

ALBERTVS ende ISABELLA Clara Eugenia Eertsz Hertoghen van Oosten-rijck, Hertoghen van Borgondien, Brabandt, ende Souueraine Princen van Nederlandt, &c. Hebben door singuliere Priuilegie verleendt in't Iaer ons Heeren seftbienthondert ende vijf, Onderteeckent I. de Buffchere, ghegunt ende verleent aen Abraham Verhoeuen, gesworen Boeck-drucker binnen Antwerpen, te mogen Drucken ende te snijden in houdt oft Copere Platen, ende te vercoopen, in allen de Landen van hare ghehoorsaemheyt, alle de Nieuwe Tijdinghen, Victorien, Belegeringhen, ende innemen van Steden, die de selue Princen soudendoen oft becomen, soo in Vrieslandt oft ontrendt den Rhijn: Ende midts dien in dese Nederlanden ter oorfsake van den ghemeynen Treues sulckx niet te passe en compt, Soo hebben hare voorseyde Hoocheden aen den seluen Abraham Verhoeuen, wederom op een nieuwe toeghelaten te mogen Drucken, snijden, ende te vercoopen alle de Victorien, Belegeringen, innemen van Steden ende Casteelen die voor de Keyserlijcke Majesteit soudengheschieden in Duytslandt, in Bohemen, Moravien, Oosten-Rijck, Silesien, Hungarijen, ende andere Prouintien in het Keyserrijck ghelegen, ghe-exploiteert vā wegon den Graue van Bucquoy, ende Dampier, oft andere, midts-gaders oock alle de Nieuwe Tijdinghen van Hollandt, Brabandt, ende andere Prouintien van Ouermaze comende, &c. Verbiედende aen allen Boeck-druckers. Boeck-vercoopers, Cremers, ende andere de selve naerte Drucken oft Conterfeyten in eeniger-hande manieren, Op de penen daer toe ghesteldt, breeder blijckende by de Brieven van Oetroye, verleendt den xxvijsdach Ianuarij 1620. In hunne Raden **Gheteeckent**

A. I. Cools.

Dander inden Secreten Rade gedaen den vj. Meert 1620.
Onderteeckent **D. Gortignies;**